ANALIZA ODŠKODNINSKIH ZAHTEVKOV ZA ŠKODO, KI SO JO POVZROČILE ŽIVALI ZAVAROVANIH PROSTO ŽIVEČIH ŽIVALSKIH VRST V LETU 2010

mag Petra Ulamec univ. dipl. inž.agr.
Ljubljana, 13. 4. 2011

KAZALO VSEBINE

1. UVOD **5**

2. ŽIVALI ZAVAROVANIH VRST **5**

2.1 Uveljavljanje pravice do izplačila odškodnine 5
2.2 Časovni pregled nastanka škode 6
2.3 Povzročitelji škode in odobrena finančna sredstva 7
2.4 Območje nastanka škode 9
2.5 Premoženje, na katerem je nastala škoda 9
2.6 Višina odškodnin 13

3. RJAVI MEDVED (*Ursus arctos*) **14**

3.1 Časovni pregled nastanka škode 14
3.2 Območje nastanka škode 14
3.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda 17
3.4 Drobnica, na kateri je nastala škoda 18

4. VOLK (*Canis lupus*) **19**

4.1 Časovni pregled nastanka škode 19
4.2 Območje nastanka škode 19
4.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda 20

5. RIS (*Lynx lynx*) **21**

5.1 Časovni pregled nastanka škode 21
5.2 Območje nastanka škode 21
5.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda 22

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst **7**

Preglednica 2: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst glede na predmet škode **10**

Preglednica 3: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) **17**

Preglednica 4: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki o je povzročil volk (*Canis lupus*) **20**

Preglednica 5: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil ris (*Lynx lynx*) **22**

KAZALO SLIK

Slika 1: Število opaženih škodnih dogodkov, ki so jih povzročile živali zavarovanih vrst po mesecih v letu 2010 6

Slika 2: Deleži škodnih dogodkov glede na povzročitelja škode 8

Slika 3: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na povzročitelja škode 8

Slika 5: Število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja 10

Slika 6: Odobrena finančna sredstva glede na vrsto premoženja v EUR 11

Slika 7: Deleži škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja 11

Slika 8: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na vrsto premoženja 12

Slika 9: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva v 1.000 EUR - odškodnine za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst 12

Slika 10: Število odškodninskih zahtevkov glede na višino odobrenih finančnih sredstev 13

Slika 11: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) po mesecih v letu 2010 14

Slika 12: Škodni dogodki, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) 15

Slika 13: Število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) glede na območje nastanka škode 16

Slika 14: Deleži škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved *(Ursus arctos*) glede na območje nastanka škode 16

Slika 15: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva v 1.000 EUR- odškodnine za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) 18

Slika 16: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (*Canis lupus*) po mesecih v letu 2010 19

Slika 17: Škodni dogodki, ki jih je povzročil volk (*Canis lupus*) 20

Slika 18: Škodni dogodki, ki jih je povzročil ris (*Lynx lynx*) 21

1. UVOD

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljevanju: ARSO) je od 1. 1. 2005 pristojna za odločanje o zahtevkih za izplačilo odškodnine zaradi škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst. Z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08- odl. US, 96/08 in 36/09) so zavarovane živali ogroženih prosto živečih živalskih vrst.

Za izvajanje 93. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2, 61/06 – ZDru-1, 32/08 – odl. US in 8/10 - ZSKZ-B, v nadaljnjem besedilu: ZON) se je v letu 2010 uporabljalo Navodilom o spremembi navodila za ravnanja v zadevah uveljavljanja odškodninski zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prosto živečih vrst (št.: 35605-52/2007/4 z dne 5. 6. 2007), ki je bilo nadomeščeno z Navodilom za ravnanja v zadevah uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prosto živečih vrst (št.: 35605-28/2008/2 z dne 15. 5. 2008), ki ga je izdal minister, pristojen za ohranjanje narave.

V skladu s tretjim odstavkom 93. člena ZON Zavod za gozdove Slovenije v postopku uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prosto živečih vrst, izvaja naloge pooblaščenca ministrstva. Direktor Zavoda za gozdove Slovenije s sklepom imenuje pooblaščene osebe za oceno škode, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst. Na kraju škodnega dogodka pooblaščena oseba ugotovi obstoj materialnih dejstev, ki so pomembna za ugotovitev odškodninske odgovornosti države in določitev višine odškodnine. Po 8 dneh od prijave škode pooblaščena oseba pošlje zapisnik na ARSO, z oškodovancem se lahko na podlagi ogleda takoj ali v roku 8 dni od prijave škode sporazumeta o višini odškodnine. Sklenjen sporazum pooblaščena oseba takoj pošlje na ARSO. V primeru, če do sporazuma o višini odškodnine ne pride, lahko oškodovanec na ARSO posreduje odškodninski zahtevek z vlogo, ki jo dodatno obrazloži in ji priloži ustrezna dokazila (ocene izvedencev, strokovna mnenja).

Pri reševanju odškodninskih zahtevkih za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst, se v povezavi z omenjenim navodilom uporablja tudi Pravilnik o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/05).

V postopku uveljavljanja odškodninskih zahtevkov se smiselno uporabljajo določbe predpisov o divjadi in lovstvu, ki urejajo uveljavljanje škode od države.

2. ŽIVALI ZAVAROVANIH VRST

2.1 Uveljavljanje pravice do izplačila odškodnine

Na ARSO je bilo za leto 2010 obravnavanih 1.334 zadev[1], ki so vključevale 1.336 škodnih dogodkov, v okviru katerih se je uveljavljala pravica do izplačila odškodnine za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst v letu 2010. Obravnavanih je bilo tudi 36 odškodninskih zahtevkov, za katere je bilo ugotovljeno, da povzročitelj škode ni bil prepoznan kot zavarovana živalska vrsta. V odškodninskih zahtevkih so se uveljavljala povračila za škodo, ki so jo povzročile živali 24 zavarovanih vrst.

Za 1.238 škodnih dogodkov je bilo v celoti ali delno odobreno izplačilo odškodnine v skupni višini 638.642,94 EUR. Zavrnjenih je bilo 96 zadev, ki so vključevale 98 škodnih dogodkov, in dodatnih 36 zadev, v katerih povzročitelj škode ni bil nedvoumno prepoznan.

[1] število zadev ni vedno enako številu škodnih dogodkov, v eni zadevi je lahko združeno večje število škodnih dogodkov oziroma večje število odškodninskih zahtevkov.

2.2 Časovni pregled nastanka škode

Škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst, so lastniki premoženja opazili predvsem v obdobju od julija do oktobra. Slika 1 predstavlja časovni okvir, kdaj je bila škoda opažena po mesecih v letu 2010. V analizo je vključenih 1.336 škodnih dogodkov. Upoštevani so tudi zavrnjeni odškodninski zahtevki, v katerih je bil povzročitelj škode nedvoumno prepoznan.

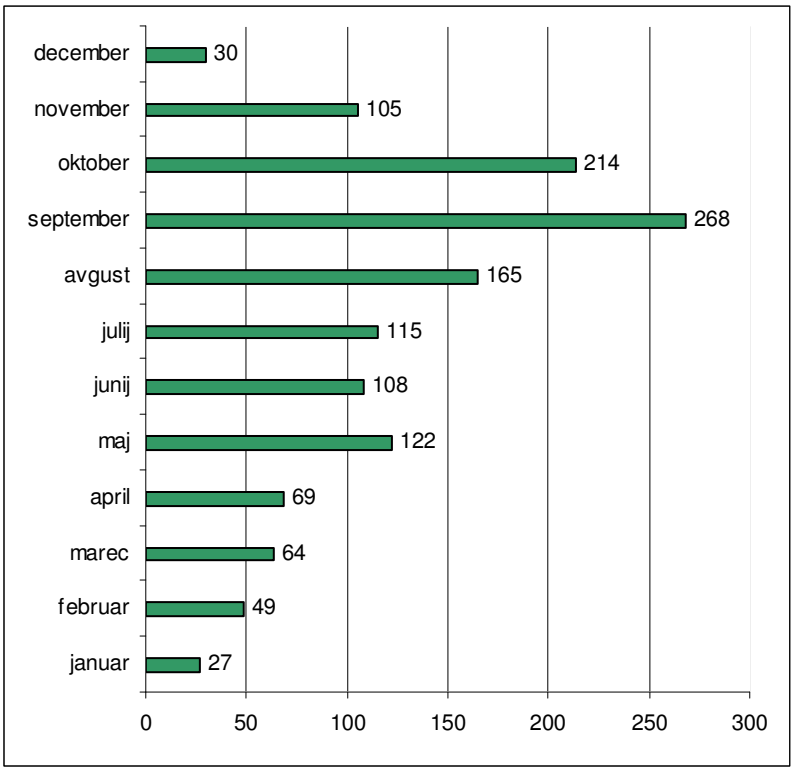

Slika 1: Število opaženih škodnih dogodkov, ki so jih povzročile živali zavarovanih vrst po mesecih v letu 2010

2.3 Povzročitelji škode in odobrena finančna sredstva

Rjavi medved (*Ursus arctos*) je bil kot povzročitelj škode na premoženju, za katerega je bilo odobreno izplačilo odškodnine v letu 2010, obravnavan v 568 primerih. Za izplačilo odškodnin za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*), je bilo odobrenih 252.496,68 EUR, kar je razvidno iz preglednice 1. Volk (*Canis lupus*) je bil povzročitelj škode v 535 škodnih dogodkih, za izplačilo odškodnin je bilo odobrenih 333.485,40 EUR. Ris (*Lynx lynx*) je bil povzročitelj škode v 7 škodnih dogodkih, višina odobrenih sredstev za povračilo škode znaša 1.263,75 EUR. V 22 primerih je povzročil škodo šakal (*Canis auereus*).

Dihur (*Mustela putorius*) je povzročil za 9.956,05 EUR škode v 41 škodnih dogodkih. Krokar (*Corvus corax*) je bil povzročitelj škode v 27 škodnih dogodkih, za izplačilo odškodnin je bilo odobrenih 12.377,61 EUR.

Med ostalimi ptiči pevci so povzročali škodo: črna vrana (*Corvus corone corone*), poljska vrana (*Corvus frugilegus*), kos (*Turdus merula*), podlesek (*Muscardinus avellanarius*), zelenec (*Carduelis chloris*) ki so v 42 primerih povzročili za 23.321,50 EUR škode. Kadar škodo povzročajo ptiči pevci, je zelo pogosto, da gre za več vrst, v evidenco se vnese prva, navedena v zapisniku, in taki primeri se upoštevajo kot 1 škodni dogodek.

Med ujedami so povzročali škodo planinski orel (*Aquila chrysaetos),* ki je v 1 primeru povzročil za 280,00 EUR škode, kragulj (*Accipiter gentilis),* ki je bil povzročitelj škode v 3 škodnih dogodkih, vrednost škode znaša 623,00 EUR in beloglavi jastreb (*Gyps fulvus*), ki je v 1 primeru povzročil za 80,50 EUR.

V letu 2010 je za 9.274,50 EUR v 10 primerih povzročil škodo veliki detel (*Dendrocopos major*).

Preglednica 1: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst

Zavarovana vrsta	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
rjavi medved	568	252.496,68
volk	535	333.485,40
dihur	41	9.956,05
krokar	27	12.377,61
šakal	22	6.125,00
veliki detel	10	9.274,50
ris	7	1.263,75
črna vrana	5	7.508,97
poljska vrana	5	1.504,79
kragulj	3	623,00
kos	3	1.460,94
mala podlasica	3	331,20
vidra	2	427,42
planinski orel	1	280,00
beloglavi jastreb	1	80,50
divja mačka	1	350,00
kanja	1	10,13
labod grbec	1	618,16
podlesek	1	450,00
zelenec	1	18,84
skupaj	**1238**	**638.642,94**

Slika 2 predstavlja deleže škodnih dogodkov glede na najpogostejše povzročitelje škode.

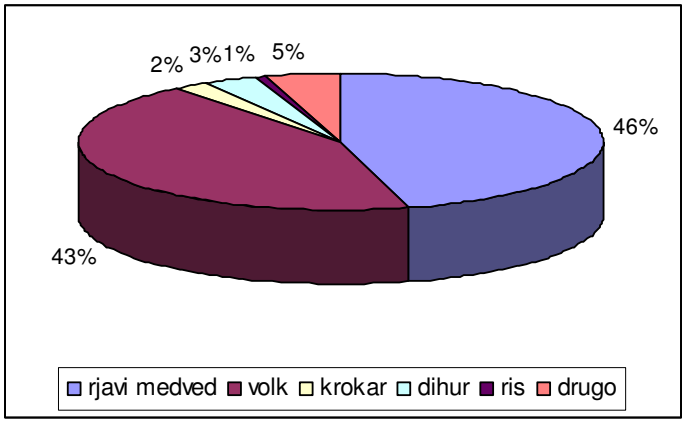

Slika 2: Deleži škodnih dogodkov glede na povzročitelja škode

Na sliki 3 so predstavljeni deleži finančnih sredstev, ki so bila namenjena za izplačilo odškodnin.

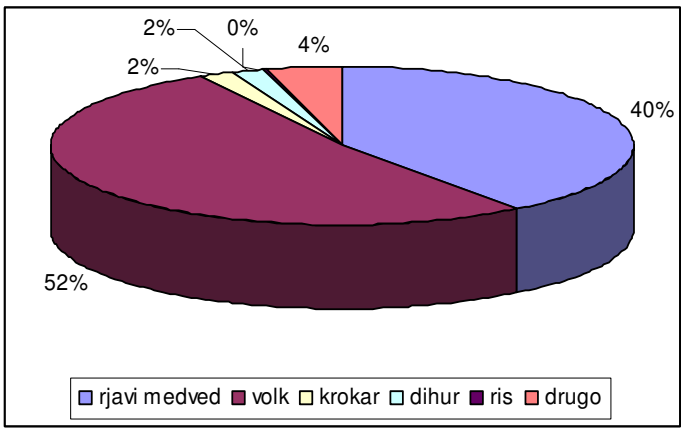

Slika 3: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na povzročitelja škode

2.4 Območje nastanka škode

Slika 4 predstavlja, kje je bila povzročena škoda. V analizo je vključenih 1.335 škodnih dogodkov.

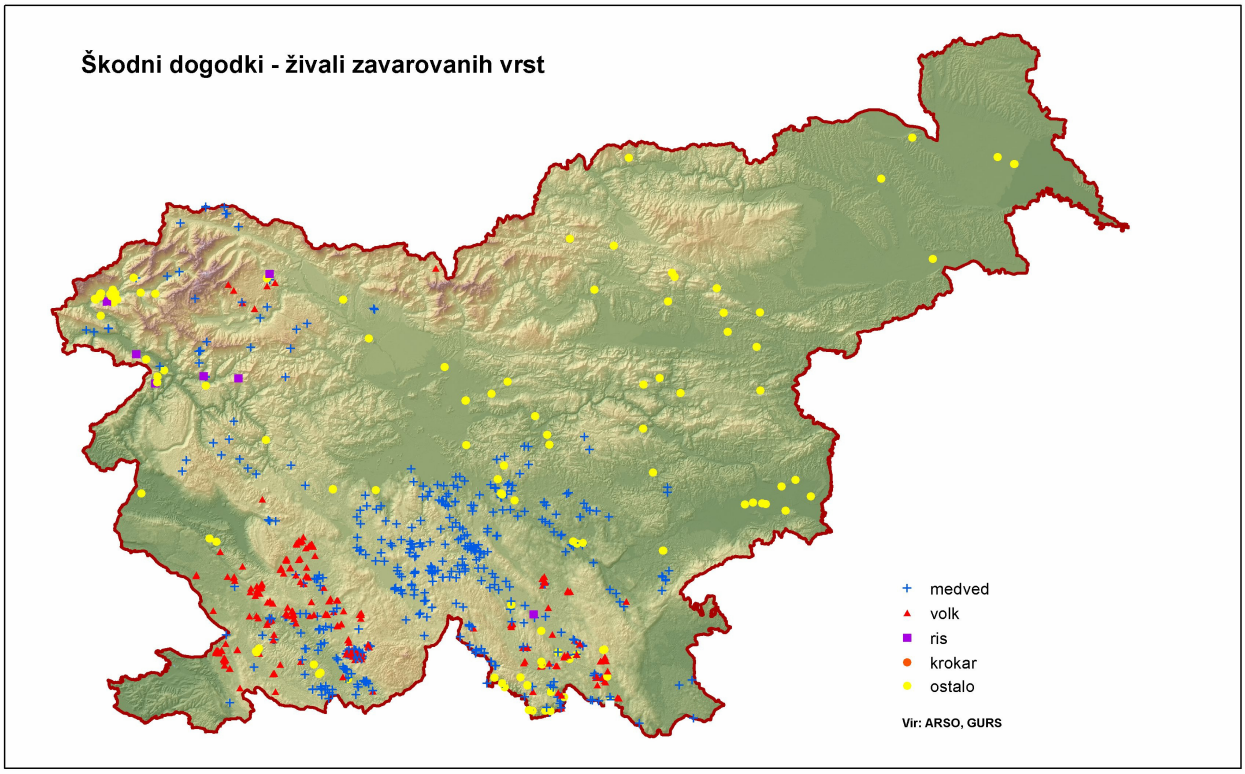

Slika 4: Škodni dogodki glede na območje nastanka škode

2.5 Premoženje, na katerem je nastala škoda

Živali zavarovanih vrst so najpogosteje povzročile škodo na drobnici in sicer je bilo za 708 škodnih dogodkov odobrenih 454.851,15 EUR.

Na področju poljedelstva (koruza za siliranje, koruza za zrnje, pšenica, krompir) je bilo odobreno izplačilo odškodnine za 92 škodnih dogodkov, v višini 20.670,24 EUR. Za 97 škodnih dogodkov, v katerih so bile uničene bale travne silaže, je bilo izplačanih za 15.868,08 EUR. Na področju sadjarstva je bilo v 171 škodnih dogodkih uničenih in poškodovanih za 38.309,13 EUR sadnih dreves in sadja. Na področju čebelarstva je bilo za 46 škodnih dogodkov odobrenih 37.460,97 EUR. Navedeni podatki so predstavljeni v preglednici 2, v ta del analize so vključeni škodni dogodki, za katere je bilo odobreno izplačilo odškodnine.

V primeru, da je škoda nastala na več kot enem področju (npr. drobnica, kopitarji), je škodni dogodek upoštevan tolikokrat, kot je področij, na katerih je škoda nastala.

Preglednica 2: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst glede na predmet škode

Predmet škode	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
čebelarstvo	46	37.460,97
drobnica	708	454.851,15
govedo	33	24.271,23
kopitarji	11	9.650,00
materialna škoda	58	18.271,03
perutnina	49	10.988,88
pes	2	700,00
poljedelstvo	41	7.288,18
pridelava krme	51	13.382,06
pridelava krme - bale	97	15.868,08
ribogojstvo	2	427,42
sadjarstvo	171	38.309,13
veterinarski stroški	0	1.651,27
zelenjadarstvo	19	5.523,54
Skupaj	**1288**	**638.642,94**

Slika 5 predstavlja število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja, na katerem je bila škoda povzročena.

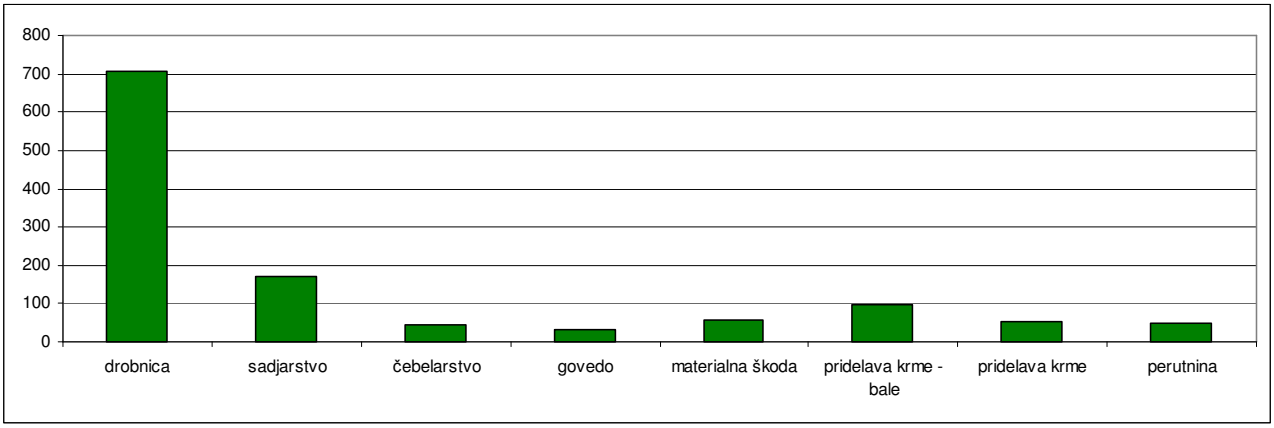

Slika 5: Število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja

Višina odobrenih finančnih sredstev v EUR glede na posamezno področje, na katerem je škoda nastala, je predstavljena na sliki 6.

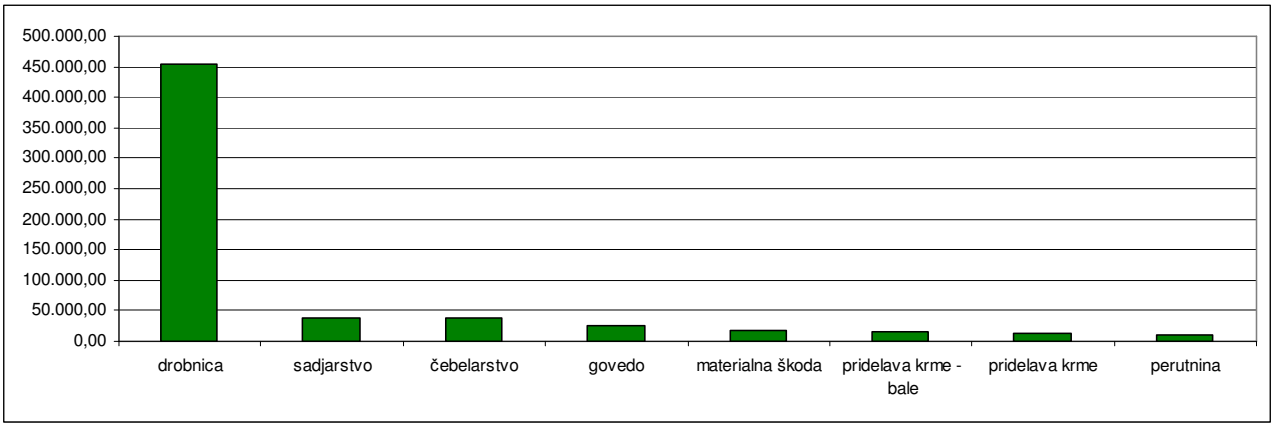

Slika 6: Odobrena finančna sredstva glede na vrsto premoženja v EUR

Slika 7 predstavlja deleže škodnih dogodkov glede na predmet škode oziroma na premoženje, na katerem je škoda nastala.

Največ škodnih dogodkov je bilo povzročenih na drobnici (ovce, koze) in sicer skoraj 56 % vseh škodnih dogodkov. Za izplačilo odškodnin za škodo, ki je bila povzročena na drobnici, je bilo namenjenih več kot 71 % finančnih sredstev.

Sledijo škodni dogodki na področju sadjarstva, ti so nastali v 13 %, za odškodnine je bilo porabljenih 6 % finančnih sredstev. Na področju poljedelstva (koruza za siliranje, koruza za zrnje, pšenica, krompir) so škodni dogodki nastali v nekej več kot 7 % in zanje je bilo namenjenih 3 % finančnih sredstev. Na področju pridelave krme gre za škodo, ki je nastala na balah travne silaže in predstavlja 7,5 % škodnih dogodkov, za izplačilo odškodnin je bilo odobrenih 2,5 % finančnih sredstev. 3,57 % škodnih dogodkov je nastalo na področju čebelarstva (škoda na čebelnjakih, uničeni panji, čebelje družine, med), za katere se je namenilo skoraj 6 % finančnih sredstev. Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na posamezno področje, na katerem je škoda nastala, oziroma na predmet škode so predstavljeni na sliki 8.

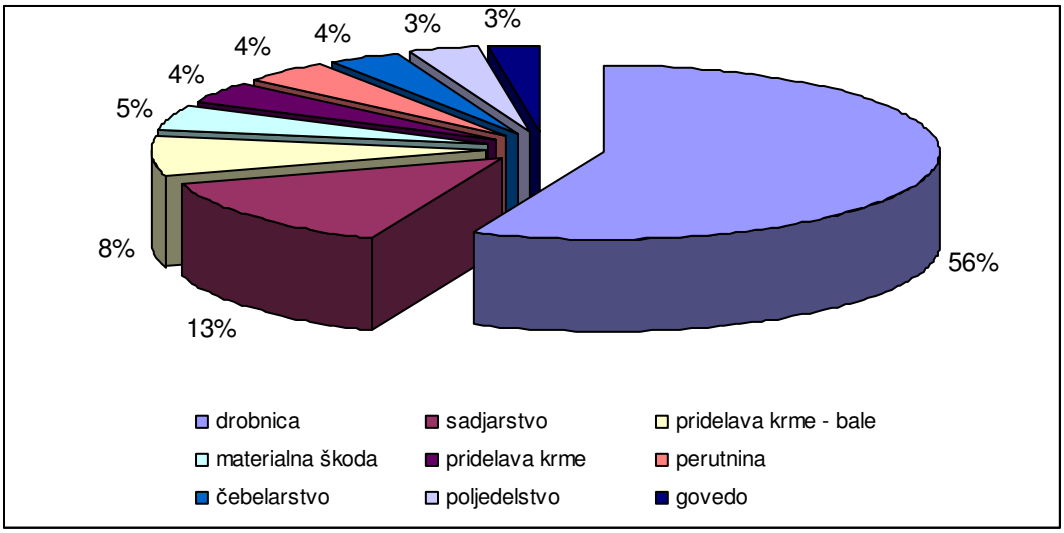

Slika 7: Deleži škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja

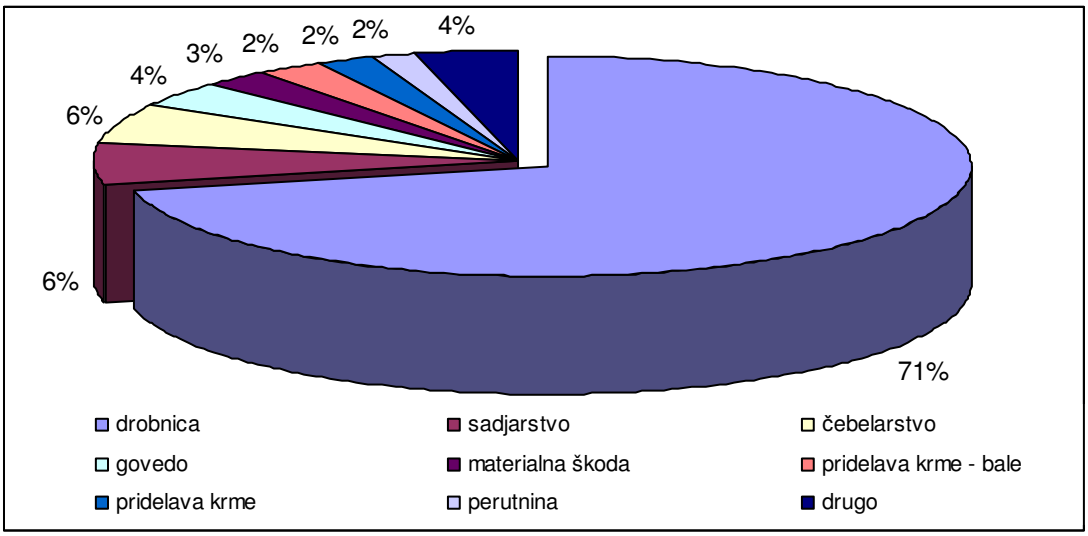

Slika 8: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na vrsto premoženja

Slika 9 predstavlja število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja, na katerem so živali zavarovanih vrst povzročile škodo v primerjavi z odobrenimi finančnimi sredstvi, ki so bila namenjena za izplačilo odškodnin, prav tako po vrstah premoženja.

V analizi je bilo ugotovljeno, da število škodnih dogodkov za posamezno vrsto premoženja v letu 2010 ni premosorazmerno z odobrenimi sredstvi, ki so bila namenjena izplačilu odškodnin za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst.

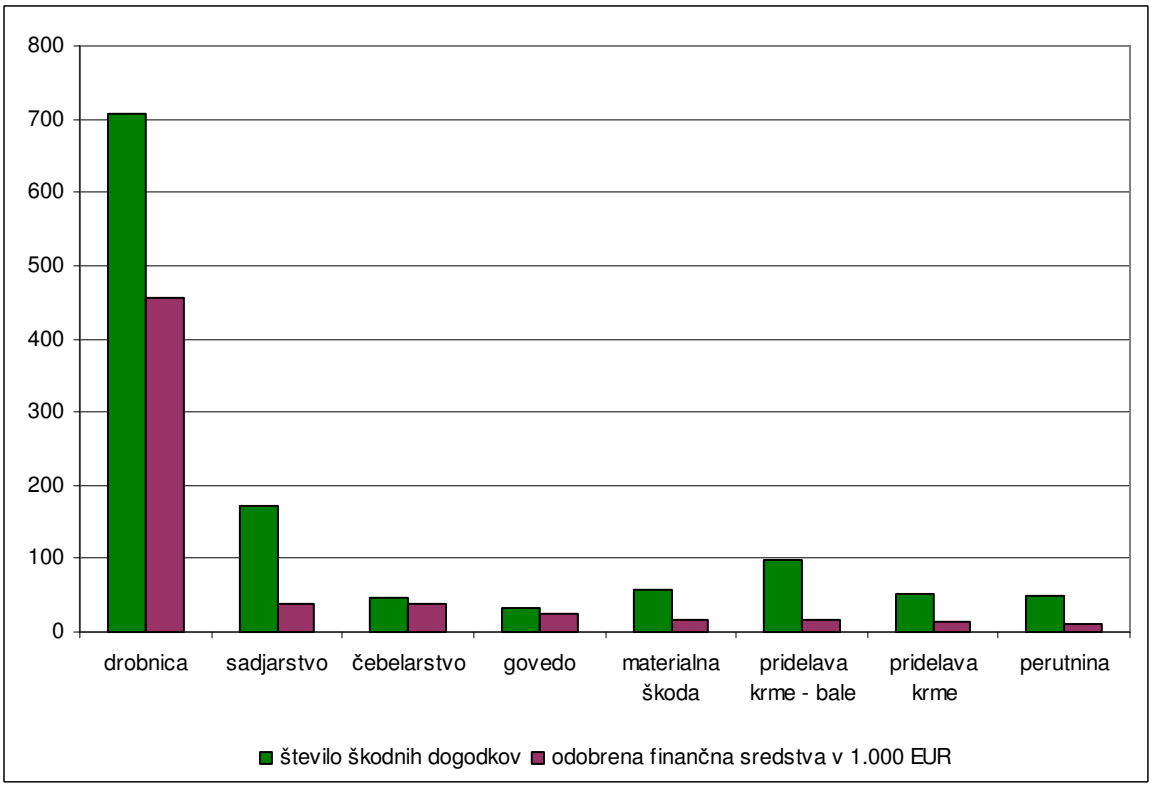

Slika 9: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva v 1.000 EUR - odškodnine za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst

2.6 Višina odškodnin

Za leto 2010 je bila najnižja izplačana odškodnina za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst, v višini 2,33 EUR (povzročitelj; rjavi medved – uničenih 99,50 kg koruze za siliranje). Najvišja izplačana odškodnina v obravnavanem obdobju je znašala 5.034,96 EUR (povzročitelj; črna vrana – uničene 6. 293 kg paprike).

Na sliki 10 je predstavljen finančni okvir odškodninskih zahtevkov, ki so bili obravnavani. V analizo je bilo vključenih 1.237 odškodninskih zahtevkov, na podlagi katerih se je izplačalo odškodnine. V 18,67 % odškodninskih zahtevkov je bila odobrena višina odškodnine nižja ali enaka 100,00 EUR, v 41 % pa v razponu od 100,00 do 400,00 EUR. V 22 % odškodninskih zahtevkov je bila odobrena višina odškodnine v razponu od 400,00 do 800,00 EUR in v 4 % nad 2.000,00 EUR.

Slika 10: Število odškodninskih zahtevkov glede na višino odobrenih finančnih sredstev

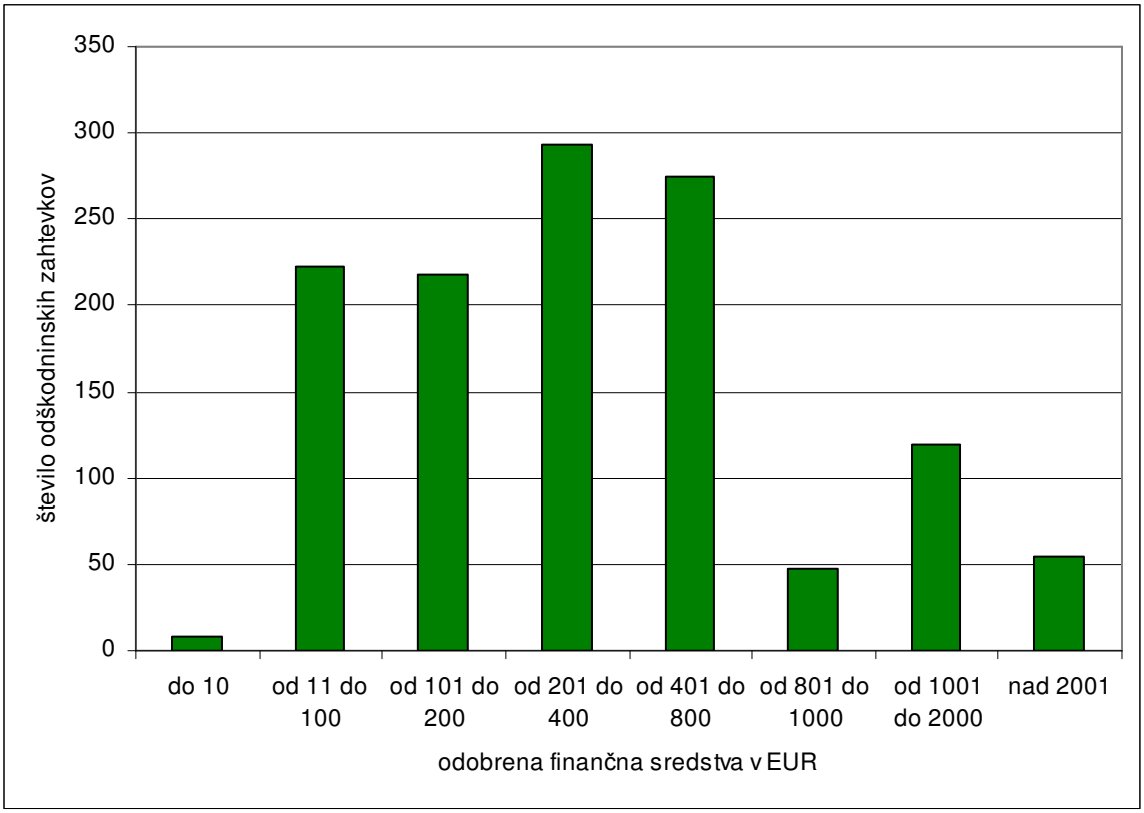

3. RJAVI MEDVED (*Ursus arctos*)

Rjavi medved (*Ursus arctos*) je bil v letu 2010 obravnavan kot povzročitelj škode v 626 vloženih odškodninskih zahtevkih. Za izplačilo je bilo odobrenih 252.496,68 EUR. Pri reševanju odškodninskih zahtevkov je bilo v celoti ali delno ugodno rešenih 568 škodnih dogodkov. Zavrnjenih je bilo 96 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 98 škodnih dogodkov.

3.1 Časovni pregled nastanka škode

Škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*), so lastniki premoženja opazili predvsem v obdobju od avgusta do oktobra. Slika 11 predstavlja časovni okvir, kdaj je bila škoda opažena po mesecih v letu 2010. V analizo je vključenih vseh 629 škodnih dogodkov.

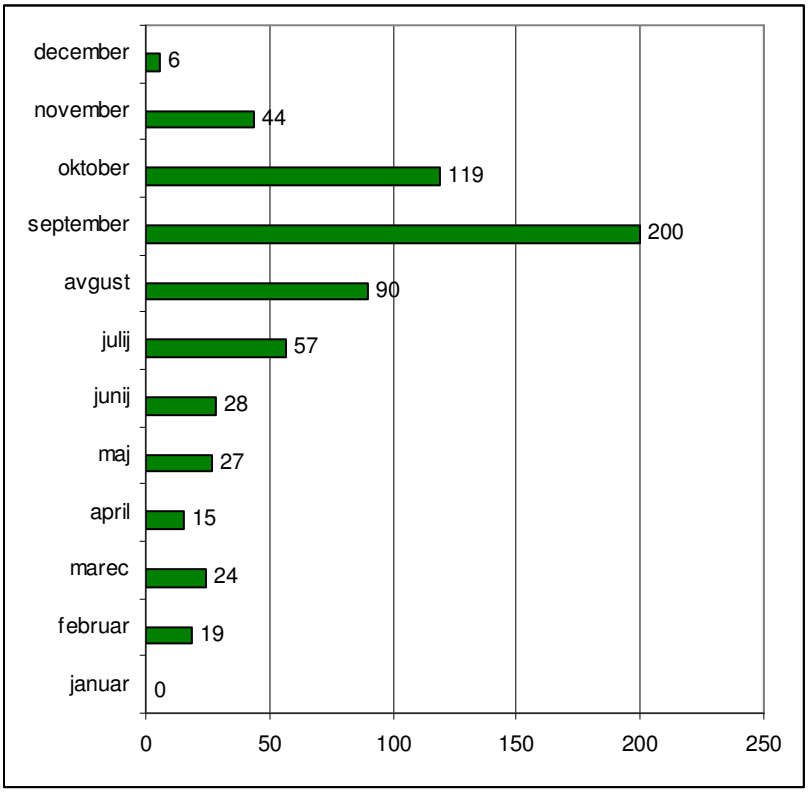

Slika 11: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos) po mesecih v letu 2010

3.2 Območje nastanka škode

Slika 12 predstavlja, kje je bila povzročena škoda glede na območja, določena v Strategiji upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji. V analizo je vključenih 620 škodnih dogodkov.

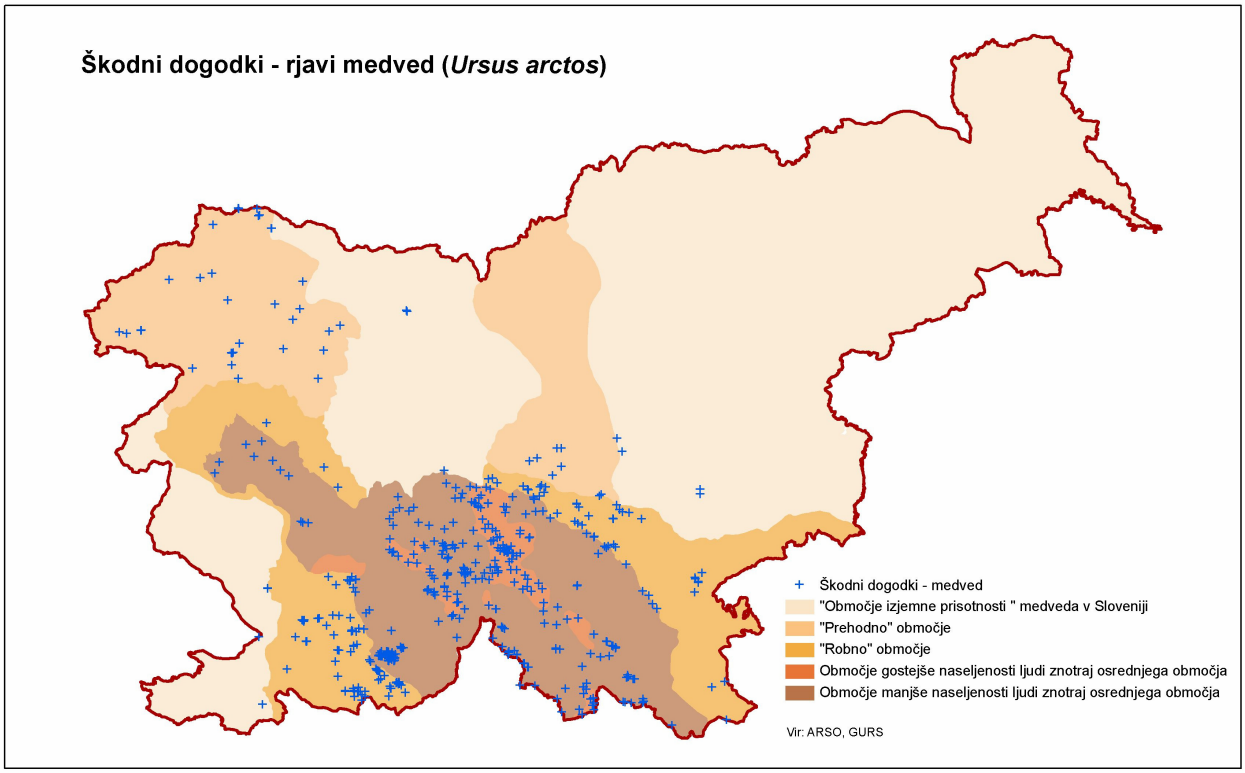

Slika 12: Škodni dogodki, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos)

V osrednjem območju življenjskega prostora je rjavi medved (*Ursus arctos*) povzročil 321 škodnih dogodkov, kar predstavlja 68 % vseh škodnih dogodkov. Rjavi medved (*Ursus arctos*) je v območju manjše naseljenosti ljudi osrednjega območja povzročil 306 škodnih dogodkov, kar predstavlja 50 %, v območju gostejše naseljenosti ljudi osrednjega območja je povzročil 115 škodnih dogodkov, kar predstavlja 18 %.

V robnem območju je rjavi medved (*Ursus arctos*) povzročil 141 škodnih dogodkov, ki predstavljajo skoraj 23 %, v prehodnem območju 43 škodnih dogodkov, ki predstavljajo skoraj 7 %. V območju izjemne prisotnosti je rjavi medved 15 – krat povzročil škodo na premoženju, kar predstavlja malo več kot 2 % škodnih dogodkov. Navedene podatke predstavljata slika 13 in slika 14.

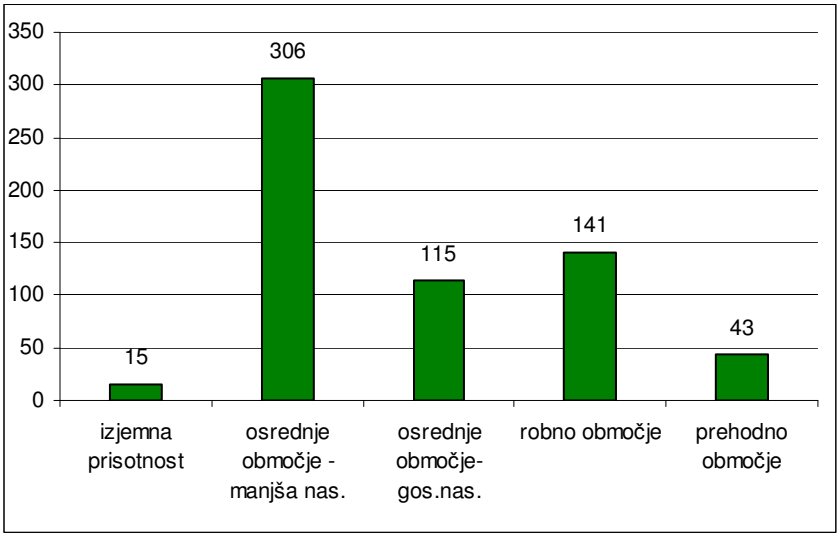

Slika 13: Število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos) glede na območje nastanka

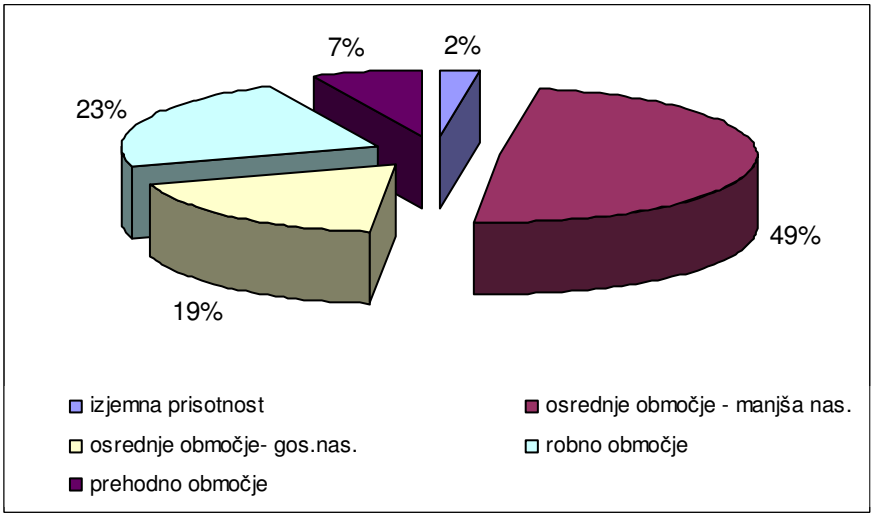

Slika 14: Deleži škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos) glede na območje nastanka škode

3.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda

Preglednica 3: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil rjavi medved (Ursus arctos)

Rjavi medved (*Ursus arctos*)	**Število škodnih dogodkov**	**Odobrena finančna sredstva v EUR**
drobnica	167	133.357,00
sadjarstvo	162	32.282,99
pridelava krme - bale	86	12.394,68
pridelava krme	47	9.312,50
materialna škoda	44	10.427,03
čebelarstvo	43	35.240,07
poljedelstvo	25	2.611,33
zelenjadarstvo	18	488,58
govedo	12	11.171,23
kopitarji	3	3.560,00
veterinarski stroški	0	1.651,27
skupaj	**607**	**252.496,68**

V primeru, da je škoda nastala na več kot enem področju (npr. drobnica, kopitarji), je škodni dogodek upoštevan tolikokrat, kot je področij, na katerih je škoda nastala.

Iz preglednice 3 je razvidno, da je rjavi medved (*Ursus arctos*) v 167 primerih povzročil škodo na drobnici, kar skoraj predstavlja 28 % vseh škodnih dogodkov, v katerih je bil povzročitelj škode rjavi medved. Za povračilo škode na drobnici je bilo namenjenih največ finančnih sredstev in sicer 133.357,00 EUR, kar predstavlja 52,82 % vseh finančnih sredstev, ki so bila namenjena za povračilo škode.

Na področju sadjarstva je bila škoda povzročena 162 krat, kar predstavlja 26 % vseh škodnih dogodkov, v katerih je bil rjavi medved *(Ursus arctos*) prepoznan kot povzročitelj škode. Za povračilo škode je bilo namenjenih 12 % finančnih sredstev.

7 % škodnih dogodkov je nastalo na področju čebelarstva (škoda na čebelnjakih, uničeni panji, čebelje družine, med), za katere se je namenilo 14 % finančnih sredstev.

Slika 15 predstavlja število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja, na katerem je rjavi medved *(Ursus arctos*) povzročil škodo v primerjavi z odobrenimi finančnimi sredstvi, ki so bila namenjena za izplačilo odškodnin, prav tako po vrstah premoženja.

V analizi je bilo ugotovljeno, da število škodnih dogodkov na posamezni vrsti premoženja v letu 2010 ni premosorazmerno z odobrenimi sredstvi, ki so bila namenjena izplačilu odškodnin za škodo, ki je bila povzročena.

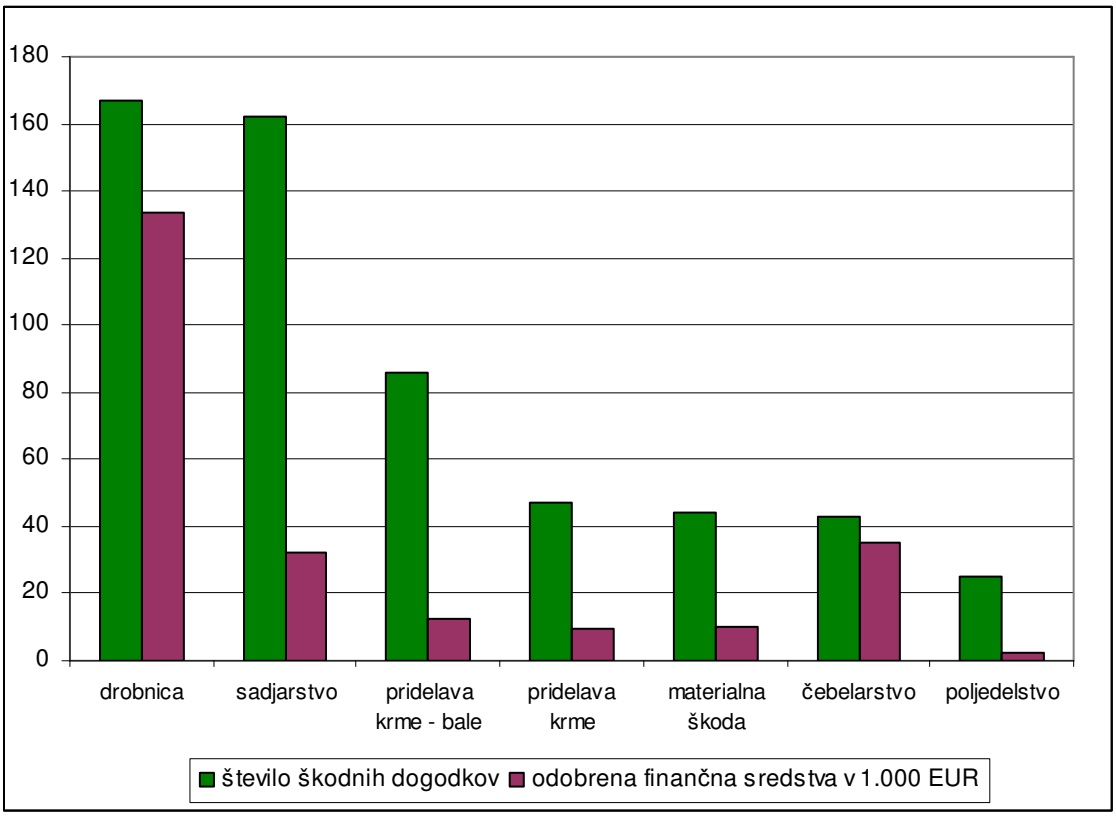

Slika 15: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva v 1.000 EUR- odškodnine za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (Ursus arctos)

3.4 Drobnica, na kateri je nastala škoda

V letu 2010 je bilo za 167 škodnih dogodkov odobrenih 133.357,00 EUR za povračilo škode, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos)* na drobnici in sicer na 657 živalih (98 jagnjetih, 509 ovcah, 2 ovnih, 5 kozličkih, kozlu, 42 kozah).

Zavrnjenih je bilo 25 zadev, ki so vključevale 25 škodnih dogodkov, v katerih je rjavi medved (*Ursus arctos)* povzročil škodo na drobnici in sicer na 73 živalih (14 jagnjetih, 55 ovcah, 3 ovnih in lami). Razloga za zavrnitev sta bila: neoznačitev drobnice v skladu s 3. členom Pravilnika o identifikaciji in registraciji drobnice (Uradni list RS, št. 22/04), ki ureja označitev drobnice, nezavarovanje drobnice v skladu s Pravilnikom o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/05).

4. VOLK (*Canis lupus*)

Volk (*Canis lupus*) je bil v letu 2010 obravnavan kot povzročitelj škode v 554 škodnih dogodkih. Za izplačilo je bilo odobrenih 333.485,40 EUR. Pri reševanju odškodninskih zahtevkov je bilo v celoti ali delno ugodno rešenih 535 škodnih dogodkov, zavrnjenih je bilo 19 škodnih dogodkov.

4.1 Časovni pregled nastanka škode

Škodo, ki jo je povzročil volk (*Canis lupus*), so lastniki premoženja opazili predvsem v obdobju od maja do novembra. Slika 16 predstavlja časovni okvir, kdaj je bila škoda opažena po mesecih v letu 2010. V analizo je vključenih 554 škodnih dogodkov.

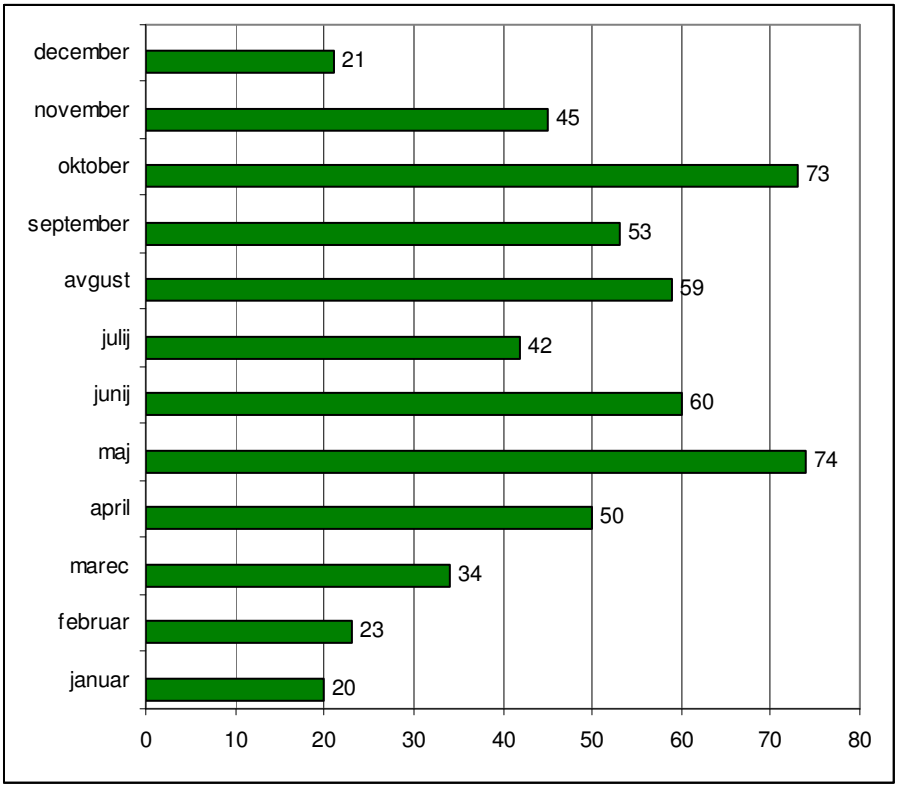

Slika 16: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (Canis lupus) po mesecih v letu 2010

4.2 Območje nastanka škode

Slika 17 predstavlja, kje je povzročil škodo volk (*Canis lupus*). V analizo je vključenih 554 škodnih dogodkov. Na sliki je prikazano tudi območje Natura 2000, na katerem je prisoten volk (*Canis lupus*).

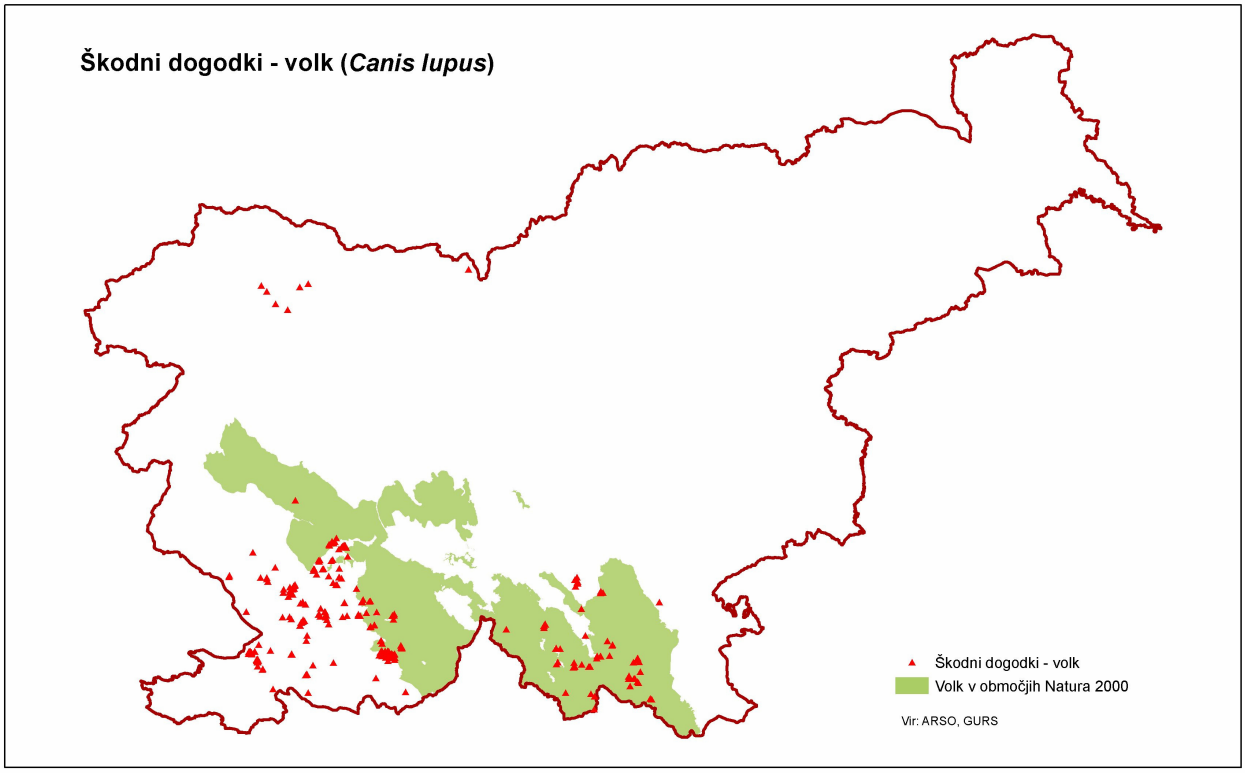

Slika 17: Škodni dogodki, ki jih je povzročil volk (Canis lupus)

4.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda

Preglednica 4: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil volk (Canis lupus)

Volk (*Canis lupus*)	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
drobnica	511	313.595,40
govedo	21	13.100,00
kopitarji	8	6.090,00
pes	2	700,00
skupaj	**542**	**333.485,40**

V primeru, da je škoda nastala na več kot enem področju (npr. drobnica, kopitarji), je škodni dogodek upoštevan tolikokrat, kot je področij, na katerih je škoda nastala.

Iz preglednice 4 je razvidno, da je volk (*Canis lupus*) v 51 primerih povzročil za 313.595,40 EUR škode na drobnici in sicer na 1.931 živalih (521 jagnjetih, 1.100 ovcah, 13 ovnih, 95 kozličkih, 199 kozah in 3 kozlih). Škoda je bila povzročena tudi na 2 oslih, 1 osličku, 4 oslicah, 3 žrebetih ter 12 teletih, 3 kravah in 3 živalih mladega pitaneega goveda.

Zavrnjenih je bilo 17 zadev, v katerih se je uveljavljala odškodnina za 17 škodnih dogodkov. Razloga za zavrnitev sta bila: neoznačitev drobnice v skladu s 3. členom Pravilnika o identifikaciji in registraciji drobnice

(Uradni list RS, št. 22/04), ki ureja označitev drobnice, nezavarovanje drobnice v skladu s Pravilnikom o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/2005). V odškodninskih zahtevkih, ki so bili zavrnjeni, so se uveljavljale odškodnine za: 17 jagnjet, 53 ovc,2 ovna in 3 oslice.

5. RIS (*Lynx lynx*)

Ris (*Lynx lynx*) je bil v letu 2010 obravnavan kot povzročitelj škode v 21 primerih. Pri reševanju odškodninskih zahtevkov je bili v celoti ali delno ugodno rešenih 16 odškodninskih zahtevkov, zavrnjenih je bilo 5. Za izplačilo je bilo odobrenih in izplačanih 3.856,29 EUR.

5.1 Časovni pregled nastanka škode

Škodo, ki jo je povzročil ris (*Lynx lynx*), so lastniki premoženja opazili po dvakrat v mesecu maju in juliju, enkrat v februarju, aprilu, avgustu in oktobru. V analizo je vključenih 8 škodnih dogodkov.

5.2 Območje nastanka škode

Slika 18 predstavlja, kje je povzročil škodo ris (*Lynx lynx*). V analizo je vključenih 8 škodnih dogodkov. Na sliki je prikazano tudi območje Natura 2000, na katerem je prisoten ris (*Lynx lynx*).

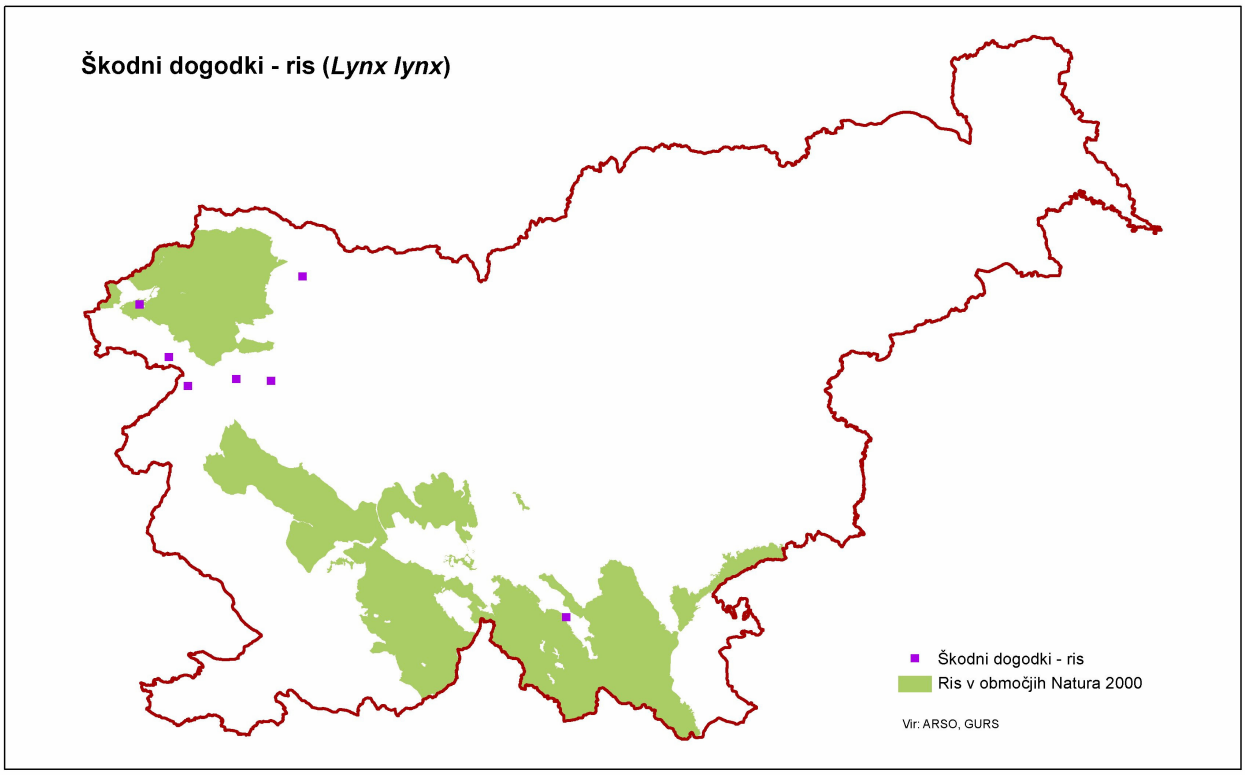

Slika 18: Škodni dogodki, ki jih je povzročil ris (Lynx lynx)

5.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda

Ris (*Lynx lynx*) je povzročil škodo na drobnici in sicer na 15 živalih (8 jagnjetih, 5 kozličkih, kozi, raci), za povračilo katere je bilo izplačanih 1.263,75 EUR.

Preglednica 5: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil ris (Lynx lynx)

Ris (*Lynx lynx*)	**Število škodnih dogodkov**	**Odobrena finančna sredstva v EUR**
drobnica	7	1.143,75
perutnina	1	120,00
skupaj	**8**	**1.263,75**

V enem zavrnjeni zadevi se je uveljavljala odškodnina za ovco. Razlog za zavrnitev je bil, nezavarovanje drobnice v skladu s Pravilnikom o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/2005).